

باسمه تعالی

آئین نامه نحوه ارائه خدمات
مرکز دآوری کانون وکلای دادگستری آذربایجان شرقی
در
اختلافات داخلی و بین المللی

فهرست

فصل اول- کلیات

فصل دوم- جریان داوری

فصل سوم- شرایط داور، جرح داور و تشریفات آن

فصل چهارم- صلاحیت داوری

فصل پنجم- رسیدگی داوری

فصل ششم- ختم رسیدگی و صدور رای

فصل هفتم- هزینه های داوری

فصل هشتم- مقررات متفرقه

فصل اول- کلیات

ماده ۱- تعاریف

اصطلاحاتی که در این آئین داورى به کار رفته است، دارای معانی زیر می باشد:

الف- «آئین نامه نحوه ارائه خدمات مرکز داورى کانون وکلای دادگستری آذربایجانشرقی در اختلافات تجاری داخلی و بین المللی» که از این پس «آئین داورى» نامیده می شود، عبارتست از مقررات حاضر که ؛ داورى در کلیه اختلافات تجاری داخلی و بین المللی مطابق آن انجام خواهد شد.

ب- "آئین نامه های داخلی مرکز داورى کانون وکلای دادگستری آذربایجانشرقی " آئین نامه هایی است که مستنداً به اساسنامه ثبت شده به تصویب هیئت مدیره کانون وکلای دادگستری آذربایجانشرقی می رسد.

پ- "خواهان" یا "خوانده" به معنای یک یاچند خواهان یا خوانده است.

ت- «داورى تجاری داخلی» عبارت است از اختلافات و دعاوى راجع به روابط و معاملات تجاری بین اشخاص حقوقی یا حقیقی که در زمان انعقاد موافقتنامه داورى بموجب قوانین ایران، تبعه ایران باشند و "داورى تجاری بین المللی " آن است که یکی از آنها در زمان انعقاد موافقتنامه داورى، طبق قوانین ایران تبعه ایران نباشد.

ث- «داور»، اعم از داور واحد یا هیأت داوران است مگر آنکه با توجه به سیاق متن در این آئین داورى یا در موافقتنامه داورى، مراد از داور، یکی از اعضای هیأت داوران باشد.

ج- « دیوان داورى مرکز داورى کانون وکلای آذربایجان شرقی » عبارت است از مجمعی متشکل از ۷ نفر از متخصصین امر داورى که طبق آئین نامه تشکیلات مرکز ایجادگشته و انجام امور محوله از طریق آئین داورى و دیگر آئین نامه های مرکز و نیز نظارت بر روند شکلی اجرای داورى و ارائه مشاوره در راهنمایی و هدایت داورى را در صورت نیاز بر عهده دارد.

چ- "قرارنامه داورى" عبارت است از صورت جلسه ای که طبق آئین داورى تنظیم می شود.

ح- " مرکز داورى کانون وکلای دادگستری آذربایجانشرقی " عبارت است از موسسه به شماره ثبت ۳۱۳۶ که مطابق قوانین جاری و اساسنامه ثبت شده و نیز آئین نامه های داخلی مرکز اداره می شود و به دعاوى که به آن ارجاع می شود با نصب داوریا داوران و تشکیل دیوان داورى و انجام امور دبیرخانه ای رسیدگی می کند و در این آئین نامه اختصاراً «مرکز» نامیده می شود.

خ- «موافقتنامه داورى» توافقی است بین طرفین که به موجب آن حل و فصل تمام یا بعضی از اختلافاتی که در مورد یک یا چند رابطه حقوقی معین اعم از قراردادی یا غیر قراردادی بوجود آمده یا ممکن است در آینده پیش

آید، به داوری مرکز (تحت هر عنوانی که به صلاحیت مرکز دلالت کند) ارجاع شود. موافقتنامه داوری ممکن است به صورت شرط داوری در ضمن قرارداد و یا به صورت قرارداد جداگانه باشد.

ماده ۲- مرکز وظائف و اختیارات خود را از طریق هماهنگی، سازماندهی، نظارت و مدیریت جریان داوری انجام می دهد، بدون آنکه خود مباشرت به داوری کند.

ماده ۳- قلمرو اجرا

الف- کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوی دارند می توانند داوری در اختلافات خود را اعم از اینکه در مراجع قضایی طرح شده یا نشده باشد، با توافق به مرکز ارجاع کنند. تراضی فوق شامل تراضی حاصل از موافقتنامه داوری و همچنین تراضی ناشی از مراجعه و پیشنهاد داوری توسط یکی از طرفین به داوری مرکز داوری کانون وکلای دادگستری آذربایجان شرقی و قبول آن از ناحیه طرف دیگر می باشد.

ب- رسیدگی داوری در کلیه دعاوی و اختلافاتی که به مرکز ارجاع شود، مطابق مقررات این آئین داوری انجام می شود و در داوری های داخلی تابع مقررات باب هفتم قانون آئین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۷۹ و در داوریهای بین المللی تابع مقررات قانون داوری تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶ خواهد بود.

تبصره- در دعاوی کوچک که خواسته آنها کمتر از دویلمیلیارد ریال (۰،۰۰۰، ۰۰۰، ۲۰۰۰ ریال) یا معادل ارزی آن یا معادل مبلغ مذکور در دعاوی غیر مالی باشد، طرفین میتوانند توافق کنند که رسیدگی به صورت اختصاری انجام شود و از اجرای مواد ۳۹ و ۴۰ این آئین نامه صرفنظر کنند یا مواعد مربوط را کوتاه نمایند.

ماده ۴- پذیرش آئین داوری :

تراضی بر ارجاع اختلاف به مرکز به هر طریق، به منزله التزام و قبول این آئین داوری و سایر آیین نامه های داخلی مرکز و اساسنامه می باشد. آئین نامه های داوری چه قبل از بروز اختلاف تصویب یا اصلاح گردد و چه بعد از آن و یا در ضمن آن با نظر داور(ان) برای طرفین لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۵- انصراف از حق ایراد:

در صورتی که هر یک از طرفین پس از علم به عدم رعایت مقررات این آئین داوری و یا شرایط قابل عدول موافقتنامه داوری، سکوت اختیار کرده و داوری را ادامه دهد و در مهلت مقرر ایراد خود را مطرح نکند، چنین تلقی خواهد شد که از حق ایراد خود صرف نظر کرده است.

فصل دوم- جریان داوری

ماده ۶- درخواست داوری

الف- خواهان باید درخواست داوری خود را به دبیرخانه مرکز تسلیم کند. دبیرخانه وصول آن را با قید تاریخ وصول، به خواهان و خوانده اعلام خواهد کرد.

ب- درخواست داوری باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

(۱) مشخصات کامل طرفین همراه با ذکر نشانی پستی و یا الکترونیکی و هرگونه اسناد مثبت سمت؛ در صورتیکه دعوی به نمایندگی یا وکالت طرح شده باشد.

(۲) توضیح درباره ماهیت معامله یا قرارداد یا وقایعی که موجب بروز اختلاف شده و بیان منشاء ادعا و دلایل آن.

(۳) تعیین خواسته دعوی و مبلغ آن، مگر آنکه خواسته غیر مالی باشد.

(۴) توضیح درباره موافقتنامه داوری.

(۵) در صورت امکان، اظهار نظر در مورد تعداد داوران و چگونگی انتخاب آنان با توجه به موافقتنامه داوری و نیز در صورت تعیین داور در موافقتنامه، معرفی داور خود در داوری سه نفری.

(۶) در صورتیکه داوری بین المللی باشد، اظهار نظر در خصوص محل داوری، زبان داوری و قانون و قواعد حقوقی قابل اعمال.

تبصره- تسلیم یا ثبت درخواست داوری ناقص در مرکز، مادام که تکمیل نشده، تکلیفی برای مرکز ایجاد نمی نماید.

پ- در صورتی که درخواست داوری راجع به معامله، قرارداد یا روابط حقوقی ای باشد که در مورد آن پیش از زمان تقدیم درخواست بین همان طرفین، رسیدگی داوری در مرکز شروع شده باشد، موسسه می تواند به درخواست هر یک از طرفها، درخواست داوری جدید را با پرونده داوری مقدم توأم کند، بشرط آنکه در داوری مقدم هنوز قرارنامه داوری به امضای طرفین و داور نرسیده باشد یا توسط مرکز تأیید نشده باشد و مانع قانونی هم برای ادغام پرونده ها وجود نداشته باشد.

ماده ۷- پاسخ خوانده یا دعوای تقابل

الف- پس از دریافت درخواست داوری مرکز از طریق دبیرخانه یک نسخه از درخواست و اسناد و مدارک ضمیمه آن را جهت پاسخ گویی به خوانده، ابلاغ می کند. خوانده باید ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ درخواست داوری، پاسخ خود را که مشتمل بر اطلاعات ذیل باشد، به دبیرخانه مرکز تسلیم نماید:

(۱) مشخصات کامل همراه با نشانی پستی و یا الکترونیکی و حسب مورد هرگونه اسناد مثبت سمت؛ در صورتیکه دفاع به نمایندگی یا وکالت به عمل آید.

(۲) پاسخ به ادعا ها و خواسته، بیان ایرادات و مدافعات و ارائه هرگونه دلیل و اسناد و مدارک؛

(۳) در صورت امکان، اظهار نظر درخصوص تعداد داوران و چگونگی انتخاب آنان با توجه به موافقتنامه داوری

و نیز معرفی داور اختصاصی خود در داوری سه نفری،

۴) در صورتیکه داوری بین المللی باشد، اظهار نظر در خصوص محل داوری، زبان داوری و نیز قواعد حقوقی قابل اعمال.

ب- مرکز، نسخه ای از پاسخ خوانده به درخواست داوری را به خواهان ابلاغ می کند.

پ- در صورتیکه خوانده ادعاهای متقابلی داشته باشد، باید ضمن پاسخ به درخواست داوری، به دبیرخانه تسلیم و ثبت کند.

دعوی متقابل باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

۱) بیان ادعای متقابل و منشاء و دلایل آن.

۲) ذکر خواسته دعوی متقابل و بهای آن، مگر آنکه خواسته غیر مالی باشد؛

ت- دبیرخانه، ادعای متقابل خوانده را به خواهان ابلاغ می کند و خواهان باید ظرف یک هفته از تاریخ ابلاغ دعوی متقابل، لایحه جوابیه خود را به دبیرخانه تسلیم نماید.

ماده ۸- پس از تبادل لوایح اولیه به شرح فوق و تکمیل پرونده و تعیین "داور" طبق این آئین داوری و اعلام قبولی او، مرکز پرونده را به "داور" تسلیم می کند و داوری از تاریخ ابلاغ موضوع به طرفین و داور، شروع می شود.

تبصره ۱- در مواردی که "داور" قبلاً توسط طرفین تعیین شده باشد و اعلام قبولی هم کرده باشد، مرکز پرونده را بدون انجام تبادل لوایح، به داور تسلیم می نماید و تبادل لوایح با نظر داور تعیین شده، انجام خواهد شد. تبصره ۲- مرکز می تواند مواعد پیش بینی شده را به درخواست خواهان یا خوانده حسب مورد، تمدید نماید. ماده ۹- آثار موافقت نامه داوری

الف- در کلیه مواردی که رسیدگی به اختلاف به مرکز ارجاع می شود، رسیدگی طبق مقررات لازم الاجرا به عمل خواهد آمد مگر اینکه طرفین به نحو دیگر توافق کرده باشند.

ب- چنانچه خوانده از پاسخ به درخواست داوری مطابق ماده ۷ این آیین داوری امتناع کند، در صورتی که دیوان داوری مرکز احراز کند که ظاهراً موافقت نامه داوری بین طرفین منعقد شده است، جریان داوری ادامه خواهد یافت، بدون اینکه تصمیم دیوان داوری در مورد وجود ظاهری موافقت نامه داوری، مانع طرح ایرادات راجع به وجود یا اعتبار موافقت نامه داوری نزد "داور" گردد. در هر حال اتخاذ هرگونه تصمیم نهائی درباره صلاحیت، با "داور" است. چنانچه دیوان داوری مرکز وجود ظاهری موافقت نامه داوری را احراز نکند عدم امکان ادامه داوری از طرف مرکز به طرفین ابلاغ می شود، در این صورت هریک از طرفین می تواند اتخاذ تصمیم در مورد وجود یا فقدان موافقت نامه داوری را از دادگاه صلاحیتدار تقاضا کند.

پ- چنانچه هریک از طرفین دعوا قبل از انتخاب و نصب داور نسبت به وجود موافقت نامه داوری، اعتبار یا حوزه شمول آن ایراد کند، تصمیم گیری در مورد ایراد مطروحه با دیوان داوری مرکز خواهد بود، بدون اینکه تصمیم دیوان داوری مانع طرح ایراد نزد "داور" باشد. در صورتی که دیوان داوری مرکز ایراد را وارد تشخیص دهد، عدم امکان ادامه داوری از طرف مرکز به طرفین ابلاغ و پرونده مختومه می شود. در این صورت هریک از طرفین می تواند به دادگاه صلاحیتدار مراجعه کند.

ت - عدم شرکت طرفین در جلسات داوری یا هریک از مراحل آن مانع جریان داوری نخواهد بود و "داور" می تواند با ادامه رسیدگی براساس دلائل و مدارک موجود مبادرت به صدور رأی نماید. در هر صورت داور به تشخیص خود در تشکیل یا عدم تشکیل جلسات داوری مختار می باشد.

ث- ایراد به وجود یا اعتبار قرارداد اصلی رافع صلاحیت "داور" برای رسیدگی به چنین ایرادی نیست مشروط براینکه "داور" اعتبار موافقت نامه داوری را احراز کند، حتی اگر قرارداد اصلی وجود نداشته و یا باطل باشد، "داور" می تواند درباره حقوق طرفین رسیدگی کرده و نسبت به ادعاها و ایرادات آنها اتخاذ تصمیم کند. به هر حال شرط داوری مستقل از قرارداد اصلی است.

ماده ۱۰- تعداد داوران و نحوه انتخاب ایشان

الف- طرفین می توانند ضمن موافقتنامه داوری یا به موجب توافقنامه جداگانه، در خصوص تعداد و نحوه انتخاب داور یا داوران ، توافق نمایند که در انتخاب و انتصاب داور موارد مقرر در آئین نامه تشکیلات مرکز و آئین نامه دیگر در ارتباط با انتصاب و انتخاب داور مدنظر قرار خواهد گرفت. در صورت فقدان چنین توافقی و نیز در صورتیکه بین طرفین در این خصوص اختلاف باشد، به ترتیب زیر اقدام خواهد شد و رجوع طرفین به مرکز به منزله قبول ترتیبات ذیل می باشد:

(۱) مرکز با توجه به موضوع دعوی، یک نفر را به عنوان داور انتخاب می نماید و به طرفین اعلام می کند که اگر اعتراض یا جهات رد نسبت به داور مذکور دارند، ظرف مهلت (یک هفته) اعلام کنند.

(۲) چنانچه هریک از طرفین ظرف مهلت مقرر اعتراض یا جهات رد موجهی نسبت به داور منتخب اعلام نمایند و مورد قبول واقع شود، مرکز فرد دیگری را معرفی خواهد نمود و در غیر اینصورت، مرکز پس از قبولی داور منتخب، پرونده را جهت رسیدگی، در اختیار وی قرار می دهد.

ب- در مواردی که توافق شده است هیئت داوری تشکیل شود، به ترتیب زیر عمل می شود:

(۱) هریک از طرفین مکلف است داور اختصاصی خود را ظرف مدتی که مرکز تعیین می کند انتخاب و معرفی کند و سپس طرفین یا با موافقت طرفین، داوران اختصاصی ایشان، مکلفند ظرف مدت (۵) روز داور سوم (سرداور) را از بین داوان معتمد مرکز و طبق آئین نامه های مرتبت مرکز به اتفاق تعیین و معرفی نمایند.

۲) در صورتیکه طرفین ظرف مهلت مقرر داوران اختصاصی خود یا سرداور را انتخاب و معرفی نکنند، مرکز حسب مورد، داور طرف ممتنع یا سرداور (یا هردو) را، انتخاب و معرفی می نماید تا اگر هریک از طرفین اعتراض یا جهات رد نسبت به داور اختصاصی طرف دیگر یا سرداور دارند، ظرف مهلت (یک هفته) روز اعلام کنند. در صورت معرفی داور از طرف ممتنع بعد از معرفی داور منتخب مرکز به وی مرکز در قبول یا رد آن مختار است.

تبصره - رسیدگی به اعتراض یا جهات رد نسبت به داور یا سرداور که در این مرحله مطرح شود، با مرکز است و تصمیم مرکز در این خصوص قطعی است و در صورتیکه اعتراض یا جهات رد مورد قبول قرار گیرد، مرکز فرد دیگری به ترتیب فوق انتخاب می کند.

ماده ۱۱- علاوه بر موارد فوق، در موارد زیر نیز مرکز حسب مورد، اقدام به تعیین داور خواهد کرد:

۱) چنانچه طبق موافقتنامه داوری انتخاب داور یا هیأت داوری یا سرداور برعهده شخص ثالث باشد و شخص مذکور در مهلت مقرر داور یا هیأت داوری را معرفی نکند.

۲) چنانچه طرفین یا شخص ثالث منتخب ایشان تعیین داور یا هیأت داوری یا سرداور را به مرکز واگذار کرده باشند.

۳) چنانچه داور یا داوران یا سرداور تعیین شده، پیشنهاد داوری را رد کنند یا اعلام قبولی نکنند یا به ایشان دسترسی نباشد.

ماده ۱۲- هرگاه در موافقتنامه داوری طرفین ملتزم شده باشند که در صورت بروز اختلاف، شخص یا اشخاص معینی داوری نمایند و آن شخص یا اشخاص ظرف مهلت مقرر اعلام قبولی نکنند یا داوری را رد کنند یا به ایشان دسترسی نباشد و یا به هر دلیل نخواهند یا نتوانند بعنوان داور رسیدگی کنند، مرکز، جریان داوری را منتفی و نتیجه را به طرفین اعلام خواهد کرد، مگر آنکه طرفین، در مورد روش دیگری برای انتخاب داور جایگزین توافق نمایند، یا انتخاب داور یا داوران را به مرکز داوری محول نمایند.

ماده ۱۳- انتخاب و تعیین داور یا هیأت داوری توسط طرفین یا مرکز همواره باید از بین داوران معتمد مرکز و لحاظ قوانین آمره و آئین نامه های مرتبط انجام شود، معذک در کلیه مواردی که طبق این آئین داوری انتخاب داور در اختیار طرفین است، طرفین می توانند با موافقت مرکز، داور مورد نظر خود را از خارج از فهرست داوران معتمد مرکز انتخاب نمایند، مشروط به اینکه شخص منتخب واجد شرایط لازم باشد و نام او جزو داوران معتمد مرکز به تصویب هیأت مدیره کانون وکلا برسد.

تبصره- مرکز مکلف است در انتخاب و تعیین داور یا هیأت داوران، کلیه شرایطی را که طرفین در موافقتنامه داوری تعیین کرده اند، رعایت نموده و استقلال و بی طرفی داور را ملحوظ نماید و با توجه به موضوع دعوی،

شخص یا اشخاص واجد شرایط را انتخاب و تعیین کند.

ماده ۱۴- در داوری های بین المللی داور منفرد یا سرداور نباید با اصحاب دعوی هم تابعیت باشد، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشد و یا یکی از طرفین دعوی ایرانی بوده و داور یا سرداور نیز ایرانی باشد.

ماده ۱۵- داوری چند جانبه

در صورتی که اصحاب اختلاف بیش از دو نفر باشد و در مورد تعیین داور به نحو دیگری توافق نکرده باشند، به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

۱) برای خواهان واحد، یک داور و در صورت تعدد خواهانها، مشترکاً یک داور تعیین خواهد شد. داور خوانده یا خواندگان متعدد نیز به همین روش تعیین می شود.

۲) چنانچه خواهانها یا خواندگان متعدد ظرف مهلتی که مرکز تعیین می کند، در مورد تعیین داور مشترک به توافق نرسند، مرکز، داور اختصاصی هر یک از طرفین متعدد (خواهانها یا خواندگان) را انتخاب و تعیین خواهد کرد.

۳) در داوریهای چند جانبه، انتخاب سرداور بر عهده داوران اختصاصی طرفین است و در صورتی که ظرف مدت ۵ روز از تاریخی که مرکز تعیین می کند به توافق نرسند، سرداور توسط مرکز تعیین می گردد.

۴) هرگاه در داوریهای چند جانبه، در مورد خواهان یا خوانده بودن یک یا چند طرف داوری اختلاف باشد، هیئت داوری مرکب از سه نفر به انتخاب مرکز خواهد بود و مرکز با توجه به مفاد موافقتنامه داوری در مورد شرایط داور و با رعایت اصول استقلال و بیطرفی و نیز با توجه به موضوع دعوی، هیئت داوری را انتخاب و تعیین می کند.

چ- سایر امور مربوط به داوریهای چند جانبه از جمله تعویض داور یا جرح داور، تابع مقرراتی است که برای داوریهای دو جانبه مقرر شده است.

ماده ۱۶- محل داوری

الف- در داوریهای داخلی، محل انجام داوری در مقرّ تعیین شده توسط مرکز خواهد بود، مگر اینکه طرفین، با توافق صریحاً محل دیگری را تعیین نمایند.

ب- در داوریهای بین المللی انتخاب محل داوری با طرفین است و در صورت عدم توافق، مرکز با توجه به اوضاع و احوال پرونده و سهولت دسترسی طرفین، محل را تعیین می کند.

پ- در داوریهای بین المللی با وجود تعیین محل، "داور" می تواند برای شور، استماع اظهارات طرفین یا شهود یا کارشناسان، یا بازرسی کالا یا اسناد و مدارک، در هر محلی که مقتضی بداند تشکیل جلسه دهد، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۱۷- زبان داوری

الف- در داوریهای داخلی زبان داوری، مطابق زبان رسمی کشور است و در صورتیکه اسناد و مدارک مورد استناد به زبان دیگری باشد، طرفی که چنین مدارکی را ارائه و به آنها استناد می کند، مکلف است ترجمه فارسی آن را تهیه و تسلیم کند، مگر اینکه داور ترجمه رسمی آنها را لازم نداند.

ب- در داوریهای بین المللی، انتخاب زبان داوری با طرفین است و در صورتیکه در این خصوص توافق حاصل نشود، داور با توجه به قرارداد و اوضاع و احوال پرونده زبان داوری را تعیین می کند.

ماده ۱۸- ابلاغ اوراق و اختاریه ها، مواعد

الف- طرفین باید کلیه لوایح و مراسلات خود با یکدیگر و با داور را همراه با مدارک پیوست، به تعداد طرفهای دعوی و داور یا داوران، به اضافه یک نسخه برای مرکز، به دبیرخانه مرکز تسلیم نمایند.

ب- کلیه مکاتبات، دستورات و درخواست ها، تصمیمات و قرارها که داور در جریان رسیدگی صادر یا اتخاذ می کند، و نیز رأی داوری، از طریق و توسط دبیرخانه مرکز به طرفین یا مخاطب مربوط، ابلاغ و پیگیری می شود.

پ - در داوریهایی که به مرکز ارجاع می شود، امر ابلاغ اوراق و نیز رأی داوری توسط دبیرخانه مرکز انجام می شود، مگر اینکه طرفین طریق دیگری برای ابلاغ تعیین و توافق کرده باشند.

ت- ابلاغ کلیه اوراق و مکاتبات به نشانی های اعلام شده طرفین در موافقتنامه داوری یا هر نشانی دیگری که طرفین متعاقباً اعلام کرده باشند، بعمل خواهد آمد. در صورتی که هیچ یک از نشانی های فوق در دسترس نباشد یا امکان ابلاغ در آن نشانی وجود نداشته باشد، ارسال اوراق به آخرین محل تجارت یا محل سکونت طرف داوری، یا هر محل دیگری که در پرونده مطروحه سابقه ابلاغ داشته باشد، ابلاغ شده محسوب می شود.

ث- امر ابلاغ می تواند از طریق تحویل در قبال رسید، نامه سفارشی، دورنگار، تلکس ، تلگرام، پست الکترونیکی و یا هر وسیله ابلاغ الکترونیکی و یا غیر آن که متضمن ثبت و ضبط سابقه ارسال و وصول به گیرنده باشد، انجام گیرد.

در موارد زیر اوراق مربوط، ابلاغ شده محسوب می شود:

(۱) وصول آن به مخاطب به نظر داور یا مرکز محرز باشد.

(۲) مخاطب بر طبق ابلاغیه مربوط ، اقدامی کرده باشد.

(۳) مخاطب نفی یا اثباتاً پاسخ داده باشد.

(۴) ابلاغ به محلی باشد که سابقه ابلاغ داشته باشد.

(۵) ابلاغ در جلسه داوری واقع شود.

ماده ۱۹- تاریخ ابلاغ، همان تاریخی است که مخاطب یا نماینده او، برگ مربوط را دریافت کرده یا تاریخی است که اوراق مربوط مطابق بند پ، ت یا ث ماده ۱۸، ابلاغ شده یا عرفاً و نوعاً اوراق دریافت شده محسوب شود و سابقه آن در دبیرخانه مرکز ثبت شده باشد.

ماده ۲۰ - مهلت های مقرر در این آئین داوری بدون احتساب روز ابلاغ و اقدام، محاسبه می شود. چنانچه روز آخر مواعد، در محل ابلاغ تعطیل رسمی یا روز غیرکاری باشد، نخستین روز کاری بعدی، آخرین روز مهلت محسوب خواهد گردید. تعطیلات رسمی و روزهای غیرکاری داخل در مواعد و جزء مهلت محسوب خواهد شد.

به مهلت های مقرر در این آئین نامه نسبت به اشخاصی که مقیم خارج از کشور می باشند، یک ماه اضافه می گردد.

ماده ۲۱- در صورتی که اوضاع و احوال اقتضا کند، "داور" میتواند مهلت ها و مواعد پیش بینی شده در این آئین داوری را با موافقت مرکز تمدید کند به نحوی که هریک از طرفین بتوانند به مسئولیت و وظایف خود عمل کنند.

فصل سوم- شرایط داور، جرح داور و تشریفات آن

ماده ۲۲- استقلال و بی طرفی داور

الف- داور باید در تاریخ تعیین و انتخاب به این سمت و شروع بکار و نیز در طول جریان رسیدگی داوری تا زمان صدور رأی، علاوه بر داشتن اوصاف قانونی و شرایط مقرر در موافقتنامه داوری، بی طرف و مستقل باشد و ذینفع در قضیه نباشد.

ب- داور باید همزمان با قبول سمت هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوالی را که ممکن است استقلال او را نزد طرفین با تردید مواجه سازد به مرکز اعلام نماید. دبیرخانه مراتب را به طرفین ابلاغ می کند و مهلتی را جهت اظهار نظر آنان تعیین می نماید. پس از وصول نظرات طرفین که ظرف مهلت مقرر اعلام شده، دیوان داوری مرکز در خصوص اعلامیه داور و اظهارات طرفین رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ می کند.

ج- پس از شروع داوری نیز «داور» مکلف است هرگونه واقعیت یا اوضاع و احوال را که احیاناً در جریان داوری حادث شود و موجب تردید در بی طرفی و استقلال او گردد، فوراً و بصورت کتبی به دبیرخانه مرکز و به طرفین اعلام نماید.

ماده ۲۳- موارد جرح داور

الف- "داور" در صورتی قابل جرح است که اوضاع و احوال موجود، باعث تردید موجهی نسبت به بیطرفی و

استقلال او شود و یا واجد اوصافی که طرفین تعیین کرده اند، نباشد. هریک از طرفین تنها به استناد دلایلی که پس از تعیین داور از آن مطلع شده اند، میتواند داوری که خود تعیین کرده یا در جریان تعیین او مشارکت داشته، جرح کند.

ب- در داوریه‌های داخلی، نصب داور با رعایت مواد ۶۶۶، ۶۶۹ و ۶۷۰ قانون آیین دادرسی مدنی صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۲۴- تشریفات جرح، قصور یا عدم امکان انجام وظیفه داور

الف- طرفین می توانند در مورد تشریفات جرح داور تراضی نمایند در غیر اینصورت طرفی که قصد جرح «داور» را دارد، باید ظرف ۵ روز از تاریخ وصول قبولی داور مربوط، یا در صورتیکه جهات رد و جرح داور بعداً در جریان داوری حادث شود، ظرف ۵ روز از تاریخ اطلاع از هرگونه اوضاع و احوال مذکور در ماده ۲۳ این آیین داور، دلایل جرح را همراه با ادله و مدارک مثبته، طی لایحه ای همزمان کتباً به دبیرخانه مرکز، داور مربوط، سایر داوران (در صورتیکه هیئت داوران تشکیل شده باشد) و طرفهای دیگر داوری اعلام کند. ب- «داور» مکلف است ظرف ۵ روز از تاریخ دریافت جرح، در مورد آن اعلام نظر کند و کتباً به طرفین و به مرکز اطلاع دهد. در صورتی که «داور» مربوط جرح را نپذیرد، طرفی که «داور» را جرح کرده می تواند ظرف یک هفته از ابلاغ تصمیم مذکور، به دیوان داوری مرکز مراجعه و درخواست رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند. ماده ۲۵- در صورتیکه «داور» از دادن رأی امتناع ورزد و یا در جلسه داوری دوبار متوالی حضور پیدا نکند یا در انجام وظیفه قصور کند، و هم چنین در صورتیکه «داور» به عللی از قبیل مسافرت، غیبت طولانی، عدم دسترسی، اشتغال یا بیماری و امثال آن، قادر به انجام وظیفه نباشد، هریک از طرفین میتواند مراتب را همراه با ادله و مدارک مثبته همزمان به دبیرخانه مرکز، داور مربوط، سایر داوران (در صورتیکه هیئت داوری تشکیل شده باشد) و طرف های دیگر دعوی اعلام و درخواست تعویض او را بنمایند.

تبصره - در صورتیکه بین طرفین در خصوص موارد فوق اختلاف باشد، دیوان داوری مرکز نسبت به موضوع رسیدگی و اتخاذ تصمیم می کند.

ماده ۲۶- تصمیم دیوان داوری مرکز در مورد جرح یا تعویض داور قطعی است و دیوان مکلف نیست دلایل خود را اعلام کند.

ماده ۲۷- اعلام جرح، یا درخواست تعویض داور به علت قصور یا عدم امکان انجام وظیفه، مادام که تعیین تکلیف نشده، مانع از ادامه رسیدگی داور نیست.

ماده ۲۸- تعیین داور جانشین

هرگاه مأموریت «داور» به موجب یکی از موارد مذکور در ماده ۲۳ و ۲۵ یا به علت استعفای او با توافق طرفین،

و یا به جهات و دلایل دیگری، خاتمه پذیرد و نیز در صورت حجر یا فوت "داور"، جانشین او مطابق مقررات حاکم بر داورى که تغییر یافته و نیز این آئین داورى در مورد انتخاب داور، تعیین می شود. تبصره- "داور" جانشین مکلف است با توجه به لوايح طرفین و رسیدگی های انجام شده تا زمان انتخاب او، رسیدگی را ادامه دهد، مگر اینکه با ذکر ادله موجه، تجدید تمام یا بخشی از رسیدگی ها و تصمیمات داور قبلی را ضروری بداند.

فصل چهارم- صلاحیت داور

ماده ۲۹- اتخاذ تصمیم در مورد صلاحیت

الف- «داور» می تواند در مورد حدود صلاحیت خود و همچنین درباره وجود و یا اعتبار موافقتنامه داورى، نفیاً و یا اثباتاً اتخاذ تصمیم نماید. ارجاع اختلافات و دعاوى به مرکز، به منزله پذیرش این اختیار داور خواهد بود. ب- شرط داورى که به صورت جزئى از یک قرارداد باشد، به عنوان موافقتنامه مستقل تلقى می شود و تصمیم «داور» در خصوص بطلان و ملغى الاثر بودن اصل قرارداد، تأثیری در شرط داورى ندارد و فی نفسه به منزله بطلان یا عدم اعتبار شرط داورى مندرج در قرارداد نخواهد بود.

ماده ۳۰- ایراد به صلاحیت «داور» باید همزمان با تسلیم اولین لایحه دفاعیه اعلام گردد. صرف تعیین داور و یا مشارکت در تعیین هیأت داوران توسط هریک از طرفین مانع از ایراد او به صلاحیت داورى نخواهد بود. ایراد به خروج «داور» از حدود صلاحیت در جریان رسیدگی داورى، باید به محض بروز و اطلاع از آن، اعلام گردد، معذک در صورتیکه داور، تأخیر در ایراد در موارد مذکور را موجه تشخیص دهد، میتواند ایراد خارج از موعد را بپذیرد.

ماده ۳۱- در صورت ایراد به صلاحیت داور و یا ایراد به وجود و یا اعتبار موافقتنامه داورى، «داور» باید به عنوان یک امر مقدماتی و قبل از ورود به ماهیت دعوى، نسبت به آن اتخاذ تصمیم کند، مگر اینکه "داور" با توجه به موضوع ایراد و ادله آن، به موجب رأی که صادر می کند، اتخاذ تصمیم راجع به ایراد را به رسیدگی در مورد ماهیت دعوى، موکول نماید.

ماده ۳۲- اتخاذ تصمیم در مورد ایراد خروج «داور» از حدود صلاحیت که سبب آن در حین رسیدگی حادث می شود، می تواند در ضمن رای ماهوی بعمل آید.

ماده ۳۳- رای "داور" بر رد ایراد و قبول صلاحیت خود قابل اعتراض نخواهد بود.

ماده ۳۴- در صورتی که طرفین درباره موارد مذکور در این فصل به نحو دیگری توافق کرده باشند، بر طبق آن عمل خواهد شد.

ماده ۳۵- دستور موقت

الف- «داور» می تواند در امور مربوط به موضوع اختلاف که محتاج به تعیین تکلیف فوری است، به درخواست هر کدام از طرفین و خطاب به آنها قرار دستور موقت صادر نماید. دستور موقت باید مستدل باشد و جهت یا جهات ضرورت تعیین تکلیف فوری باید مشخص شود.

ب - هرگونه ادعا یا اختلاف طرفین در مورد خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، به داور مرکز ارجاع می شود. در صورتیکه دستور موقت قبل از شروع داور صادر شود، متقاضی مکلف است دعوای ماهوی خود را ظرف ۵ روز از تاریخ ابلاغ دستور موقت طرح نماید در غیر اینصورت از دستور موقت رفع اثر می شود. پ- «داور» می تواند مقرر نماید که متقاضی دستور موقت، تامین مناسبی مانند وجه نقد یا اوراق و اسناد بهادار یا ضمانتنامه بانکی به منظور جبران خسارت ناشی از اجرای دستور موقت، نزد مرکز بسپارد. چنانچه طرف دیگر، تأمینی بدهد که متناسب با موضوع دستور موقت باشد، «داور» از دستور موقت رفع اثر خواهد کرد. ت- مراجعه به محاکم دادگستری و درخواست دستور موقت در موارد استثنائی، قبل از داور یا حین داور به معنای عدول و نقض موافقتنامه داور نیست و مانع از رسیدگی داور نخواهد بود. تقاضای دستور موقت از محاکم دادگستری توسط هر یک از طرفین و نیز دستور صادره باید توسط متقاضی و بدون تأخیر به دبیرخانه مرکز اطلاع داده شود.

تبصره - ارجاع اختلافات و دعاوی به مرکز ، به منزله پذیرش اختیارات داور در صدور دستور موقت و اخذ تأمین مناسب است و طرفین ملزم به رعایت مفاد دستور می باشند.

فصل پنجم- رسیدگی داور

ماده ۳۶- تسلیم پرونده به «داور»

بلافاصله پس از انتخاب داور واحد یا تشکیل هیأت داور و اخذ قبولی داور یا داوران، دبیرخانه مرکز پرونده را جهت رسیدگی در اختیار آنان قرار می دهد، مشروط براینکه آن قسمت از هزینه های داور که دبیرخانه در این مرحله مطالبه کرده است، تأدیه شده باشد.

ماده ۳۷- اداره داور

الف- اداره جریان داور بر عهده داور واحد و در صورت تشکیل هیأت داوران، با «سرداور» خواهد بود. ب- رفتار مرکز داور و داور با طرفین باید با رعایت مساوات، بی طرفانه و منصفانه باشد و با لحاظ مدت داور به هرکدام از آنان فرصت کافی برای طرح ادعا یا دفاع و ارائه دلایل داده شود. ماده ۳۸- معرفی وکیل یا نماینده

هر یک از طرفین می تواند برای خود وکیل یا نماینده یا مشاور انتخاب و کتباً معرفی نماید.

ماده ۳۹- قرارنامه داوری و برنامه زمان بندی

الف- "داور" مکلف است پس از تحویل گرفتن پرونده از دبیرخانه و عند الاقتضاء با حضور طرفین ، «قرارنامه داوری» را تنظیم نماید . قرارنامه داوری باید مشتمل بر موارد زیر باشد:

(۱) نام و مشخصات کامل طرفین؛

(۲) نشانی اقامتگاه طرفین که ابلاغها و مراسلات در جریان داوری باید به آن جا ارسال شود؛

(۳) خلاصه ای از ادعاها و مدافعات طرفین و خواسته هر یک از ایشان و تا حدودی که در این مرحله ممکن باشد، ذکر مبلغ خواسته اصلی و خواسته متقابل؛

(۴) در صورت امکان، تحریر محل نزاع و موضوعاتی که باید تصمیم گیری شوند؛

(۵) نام و مشخصات و نشانی اقامتگاه داور یا داوران؛

(۶) محل داوری و زبان داوری (در داوریهای بین المللی)؛

(۷) قوانین و قواعد حقوقی حاکم بر موضوع دعوی (در داوریهای بین المللی)؛

(۸) ذکر اختیارات "داور" در رسیدگی از قبیل تفویض اختیار برای تعیین و تمدید مدت داوری به داور یا مرکز داوری، تعیین کارشناس، استطلاع از مطلعین و استعلام از طرفهای ذی ربط و ادارات و اشخاص ثالث، اختیار صدور رای براساس صلح و سازش و انصاف، صدور دستور موقت و نحوه اخذ تضمین از طرفهای داوری یا یکی از آنان برای اجرای دستور موقت یا رای داوری، که موکداً قید خواهدشد؛

(۹) هرگونه اختیار و موضوع دیگری که برای حل و فصل اختلاف از طریق داوری لازم باشد.

ب- قرارنامه داوری باید به امضای طرفها و «داور» برسد.

پ- اگر هر یک از طرفها از همکاری و مشارکت در تنظیم قرارنامه داوری یا از امضای آن امتناع ورزد، یا به او دسترسی نباشد، "داور" باید قرارنامه داوری را پس از امضاء جهت تأیید به دبیرخانه مرکز تسلیم کند. با امضای قرارنامه داوری مطابق این ماده یا تأیید آن توسط مرکز جریان داوری ادامه می یابد. ماده ۴۰- در داوریهای بین المللی، "داور" باید حین تنظیم قرارنامه داوری یا در اسرع وقت ممکن پس از آن، با مشورت طرفین برنامه زمان بندی را که در نظر دارد داوری را مطابق آن انجام دهد، جداگانه تنظیم و برای طرفین و مرکز داوری ارسال کند. هرگونه اصلاح و تغییر در برنامه زمان بندی باید به طرفین و مرکز اطلاع داده شود.

ماده ۴۱- اصلاح ادعا یا دفاع:

چنانچه بین طرفین ترتیب دیگری مقرر نشده باشد، هیچیک از طرفین نمی تواند ادعای جدیدی به غیر از آنچه در "قرارنامه داوری" ذکر شده، طرح کند. معذک، اصلاح خواسته پس از "قرارنامه داوری" در صورتی مجاز

است که با توجه به ماهیت ادعای جدید و سایر اوضاع و احوال، به تشخیص «داور» موجب تأخیر در رسیدگی یا تبعیض نسبت به طرف دیگر نباشد. در هر حال، در صورت اصلاح یا تکمیل خواسته باید به طرف مقابل اجازه و مهلت پاسخ گویی داده شود.

ماده ۴۲- قانون حاکم

الف- "داور" مکلف است براساس قانون و قواعد حقوقی قابل اعمال رأی دهد.

ب- در داوریه‌ای بین المللی "داور" مکلف است قانون منتخب طرفین را اعمال کند و در صورتیکه طرفین قانون حاکم را انتخاب نکرده باشند، طبق قانونی که "داور" مناسب تشخیص دهد مطابق آن رأی می دهد.

پ- تعیین قانون یک کشور به هر نحو که صورت گیرد، به منزله ارجاع به قوانین ماهوی آن کشور است و شامل قواعد حل تعارض آن نمی شود، مگر طرفین طور دیگری توافق نموده باشند.

ت- "داور" مکلف است در کلیه موارد، مطابق مفاد قرارداد تصمیم بگیرد و عرف و عادت تجاری ذریبط را رعایت کند.

ث- "داور" در صورتی حق دارد براساس کدخدانمنشی، عدالت و انصاف رأی دهد که طرفین صریحاً چنین اختیاری به او داده باشند.

ماده ۴۳- جلسه استماع و رسیدگی

الف- پس از تسلیم پرونده به داور، هرگونه تبادل لوایح زیر نظر "داور" انجام می شود، معذک در صورتیکه "داور" تشخیص دهد که با توجه به موضوع پرونده، نیازی به تبادل لوایح بیشتر از آنچه تا آن مرحله انجام شده، نیست می تواند براساس لوایح و اسناد و مدارک موجود در پرونده، رسیدگی و رأی صادر کند.

ب- در صورتیکه "داور" با توجه به موضوع پرونده، اخذ توضیح از طرفین یا ملاحظه اصول اسناد و مدارک را لازم بداند، میتواند دستور تشکیل جلسه استماع را با ذکر محل، تاریخ و ساعت تشکیل جلسه، صادر و از طریق دبیرخانه مرکز به طرفین ابلاغ کند. بهر حال، در صورتی که یکی از طرفین در زمان مناسب درخواست تشکیل جلسه استماع نماید، "داور" مکلف است جلسه را برگزار کند. "داور" میتواند برای تسهیل رسیدگی موضوعات یا سؤالاتی که باید در جلسه استماع پاسخ داده شود، تعیین و برای طرفین ارسال کند.

پ- چنانچه «داور» تشکیل جلسه رسیدگی برای بازرسی کالا و یا معاینه سایر اموال و یا مدارک و مستندات طرفین را ضروری بداند، باید موعد و مکان جلسه را تعیین و از طریق دبیرخانه مرکز، به طرفین و سایر اشخاصی که باید حضور یابند، ابلاغ کند.

ت- "داور" می تواند پس از مشورت با طرفین، جلسات استماع، بازرسی اموال یا اسناد یا شور را در هر محلی که لازم و مقتضی بداند تشکیل دهد، مگر طرفین طور دیگری توافق کرده باشند.

ث- جلسات استماع و رسیدگی دآوری غیرعلنی است، مگر آنکه طرفین به طور کتبی بر خلاف آن توافق کنند. به هر حال، «داور» برای حفظ اسرار تجاری و اطلاعات محرمانه، اقدامات لازم را به عمل خواهد آورد. ج- جلسات رسیدگی و استماع با حضور طرفین ویا وکلا و نمایندگان آنان تشکیل می شود و هر یک از طرفین می تواند مشاور خود را نیز، همراه داشته باشد.

چ- داور می تواند هر زمان در جریان رسیدگی، به هر یک از طرفین ابلاغ کند لوایح یا ادله و مستندات تکمیلی ارائه کنند یا ایشان را برای ادای توضیح دعوت نماید.

ماده ۴۴- قصور در تسلیم لوایح و مدارک

الف- چنانچه خواهان بدون عذر موجه، لوایح و مدارک و ادله خود را ظرف مهلت مقرر تسلیم نکند و «داور» با اخذ توضیح از خوانده هم نتواند رأی بدهد، حسب مورد قرار ابطال درخواست دآوری را صادر خواهد کرد. ب- در صورتی که خوانده از دادن لایحه دفاعیه قصور نماید، همچنین در صورتی که خواهان از دادن لایحه جوابیه به دعوای تقابل خوانده خودداری کند، مانع از ادامه رسیدگی نخواهد بود و «داور» بر اساس مدارک موجود در پرونده رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد کرد.

پ- اگر هریک از طرفین با وجود ابلاغ مراتب به او از حضور در جلسه استماع و یا ارائه اسناد و مدارک و ادله مورد استناد خویش ظرف مهلت مقرر، خودداری کند، «داور» می تواند بر اساس مدارک موجود رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ کند. در صورتیکه هیچ یک از طرفین علیرغم دعوت قبلی برای ادای توضیح، حاضر نشوند و داور هم نتواند بدون اخذ توضیح در ماهیت دعوی رأی صادر کند، قرار ابطال درخواست صادر می شود.

ماده ۴۵- شهادت

الف- در صورتیکه هریک از طرفین جهت اثبات ادعا یا مدافعات خود به شهادت شهود استناد کند، باید قبل از تشکیل جلسه استماع، نام و مشخصات شهود و موضوع شهادت ایشان و ارتباط آن با موضوع دآوری را به ضمیمه لایحه به تعداد طرف های دعوی به اضافه یک نسخه، به مرکز تسلیم کند تا برای "داور" و طرف یا طرف های دیگر ارسال گردد. در صورت احراز تأثیر مؤدای شهادت شهود و ارتباط آن با موضوع دعوی، "داور" مقرر می کند جلسه ای برای استماع شهادت تعیین و از طرفین و شهود جهت استماع شهادت دعوت بعمل می آورد و به طرف استناد کننده به شهادت شهود، تذکر داده می شود که شهود را در جلسه استماع حاضر کند. در صورت عدم حضور شهود بدون عذر موجه، شهادت شهود از عداد دلائل استناد کننده خارج می شود.

ب- شهادت شهود می تواند به صورت شهادتنامه کتبی امضا شده که صحت امضای شهود قابل احراز باشد،

تسلیم گردد.

پ- هر یک از طرفین می تواند در جلسه استماع و رسیدگی، تحت نظارت «داور» از شهود خود یا شهود طرف مقابل پرسش هایی را که به نظر "داور" موثر در قضیه باشد، مطرح نماید و «داور» نیز می تواند راسا پرسش هایی را از شهود بعمل آورد.

ت- صلاحیت های شهود و موارد جرح شاهد در داوریهای داخلی به کیفیت مندرج در قانون آئین دادرسی مدنی است و در داوریهای بین المللی تابع مقررات حاکم بر داوری است و ارزیابی ارزش اثباتی شهادت شهود یا شهادتنامه کتبی با "داور" است.

ث - در صورتی که طرفین برای شهادت شهود و سایر ادله اثبات دعوی ارزش ویژه ای قائل شوند یا از اعداد ادله خود خارج کنند و یا امر و موردی را به عنوان وسیله اثبات دعوی و ادعای خود توافق نمایند «داور» بر مبنای توافق مذکور عمل خواهد نمود.

ماده ۴۶- ارجاع امر به کارشناس

الف- «داور» می تواند در مواردی که لازم بداند رأساً و یا به درخواست هر یک از طرفین، موضوع را به کارشناسی یک یا چند نفر ارجاع دهد و مقرر کند که هر کدام از طرفین هرگونه اطلاعات مرتبط را در اختیار کارشناس قرار دهد و موجبات دسترسی او را به مدارک مربوط، کالا یا سایر اموال و امکانه برای انجام معاینه و بازمینی، فراهم آورد. دستمزد کارشناس و هزینه های آن برعهده متقاضی کارشناسی است و در صورتیکه متقاضی کارشناسی، دستمزد و هزینه های کارشناس را ظرف مهلتی که "داور" تعیین می کند نپردازد، کارشناسی از عداد دلایل او خارج می شود.

ب- هرگاه قرار کارشناسی به تشخیص و نظر "داور" باشد، و "داور" نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند، پرداخت دستمزد و هزینه های کارشناسی بالمناصفه برعهده طرفین است و چنانچه طرفین دستمزد و هزینه کارشناسی را نپردازند و "داور" هم نتواند بدون انجام کارشناسی رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند، قرار ابطال درخواست را صادر می کند.

پ- در صورت درخواست یکی از طرفین و یا در صورتی که «داور» لازم بداند، میتواند از کارشناس نظریه تکمیلی بخواهد و یا او را به جلسه استماع دعوت کند تا به پرسشهای هر یک از طرفین یا «داور» در خصوص نظریه کارشناسی خود پاسخ گوید.

ت- نظریه کارشناسی به طرفین ابلاغ می شود تا چنانچه اظهار نظر یا اعتراضی در خصوص آن دارند ظرف یک هفته از ابلاغ اعلام نمایند.

ث- هر یک از طرفین می تواند در مقام توجیه ادعا یا دفاع، رأساً مبادرت به اخذ نظر کارشناس کنند و آن را به

ضمیمه لایحه تسلیم کند و یا کارشناس یا کارشناسان مورد نظر خود را برای استماع نظریه ایشان در جلسه رسیدگی به هزینه خود، معرفی کنند. تشخیص ارزش اثباتی نظریه کارشناس منتخب هریک از طرفین، با "داور" است.

ج- دستمزد و هزینه های کارشناس با توجه به تعرفه های ذیربط، تعیین می شود و بهر حال، هنگام صدور رأی جزو هزینه های داور محسوب خواهد شد.

د- «داور» ویا مرکز نیز می تواند جهت اطمینان از روند صحیح داور ویا اخذ مشاوره داور(ان)، مشاور یا مشاوران لازم اعم از حقوقی یا فنی و تخصصی را بدون دخالت در روند رسیدگی انتخاب کنند. در صورت نیاز و تشخیص «داور» مشخصات و حدود وظایف مشاور پرونده به طرفین دعوی اعلام خواهد شد. حق الزحمه مشاور پرونده طبق نظر مرکز بر عهده طرفین داور ویا از محل حق الزحمه داوران طبق آئین نامه مربوطه پرداخت خواهد شد.

ماده ۴۷- ورود شخص ثالث

هرگاه شخص ثالثی در موضوع داور برای خود مستقلاً حقی قایل باشد و یا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذی نفع بداند، می تواند مادام که ختم رسیدگی اعلام نشده است وارد داور شود، مشروط بر اینکه موافقتنامه داور، "داور" تعیین شده و آئین داور حاضر را بپذیرد و ورود وی مورد ایراد هیچ کدام از طرفین واقع نشود. در صورتی که یکی از طرفین به ورود شخص ثالث ایراد نماید، "داور" نخست در آن مورد اظهار نظر خواهد نمود و تصمیم وی قطعی است.

فصل ششم- ختم رسیدگی و صدور رأی

ماده ۴۸- ختم رسیدگی

الف- «داور» پس از احراز اینکه طرفین از فرصت کافی و معقول برای ارائه مطالب و دفاع برخوردار شده اند، و با رعایت مفاد ماده ۴۹ ختم رسیدگی را اعلام و مبادرت به اصدار رأی می نماید. پس از اعلام ختم رسیدگی، هیچ لایحه یا دلیل و مدرک جدیدی قابل طرح و ارائه نخواهد بود.

ب- "داور" می تواند در صورت تعدد دعاوی (اعم از اصلی و طاری) با تفکیک دعوایی که معد برای صدور رأی باشد، نسبت به آن ختم رسیدگی را اعلام و مبادرت به صدور رأی نماید و رسیدگی را نسبت به دعوی یا دعاوی دیگر ادامه دهد.

پ- "داور" مکلف است حداکثر ظرف ۲۰ روز پس از اعلام ختم رسیدگی، پیش نویس رأی داور را قبل از امضاء، جهت اعمال مقررات ماده ۵۳ این آئین داور به دبیرخانه مرکز تسلیم کند. در صورتیکه داور مهلت بیشتری لازم داشته باشد، میتواند با ذکر دلیل و موجبات تأخیر، با استفاده از اختیارات خود در تمديد مدت

داوری، مدت مذکور را طبق قرارنامه داورى ویا برای یکبار تمدید کند.

ماده ۴۹- مهلت صدور رای

الف- در داوریهای داخلی، مدت داورى هاىی که به مرکز ارجاع می شود شش ماه از تاریخ قبولی داور و اطلاع به طرفین است مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. تمدید مدت مذکور ولو کراراً، با توافق طرفین بلامانع است، مشروط به اینکه مدت جدید مشخص و تعیین شود. طرفین می توانند اختیار تمدید مدت داورى را به "داور" یا مرکز داورى تفویض کنند.

ب- در داوریهای بین المللی "داور" مکلف است ظرف ۱۲ ماه از تاریخ نهایی شدن قرارنامه داورى رسیدگی و رأى صادر کند. در صورتیکه اوضاع و احوال پرونده اقتضا کند که مدت مذکور تمدید شود، "داور" مکلف است مراتب تمدید را به طرفین و دبیرخانه مرکز اعلام کند.

ج- علاوه بر موارد فوق، دیوان داورى نیز با درخواست رئیس کمیسیون ویا «داور» می تواند در خصوص تمدید بیش از موارد مقرر در بندهای فوق اظهار نظر نماید که در اینصورت مدت داورى برای مدتی که دیوان تعیین می کند تمدید خواهد شد. دیوان در اظهار نظر خود به روند رسیدگی و حجم پرونده توجه خواهد داشت.

ماده ۵۰- رای مبتنی بر سازش طرفین

الف- چنانچه طرفین در جریان رسیدگی، اختلافات خود را از طریق سازش فیصله دهند، داور به درخواست طرفین مراتب وقوع سازش را همراه با شرایط سازش و نحوه فیصله دعوی، به صورت گزارش اصلاحی تنظیم و رأى سازشی صادر می نماید.

ب- رای سازشی که به صورت فوق صادر می شود، برای طرفین قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۵۱- اخذ تصمیم توسط هیأت داوران

الف- در مواردی که رسیدگی به وسیله هیئتی از داوران به عمل می آید، اعضای هیأت داورى باید از تاریخ و محل جلسه ای که برای رسیدگی و مشاوره و یا صدور رای تشکیل می شود، مطلع باشند. ب- تصمیم «هیأت داوران» با اکثریت آراء، معتبر است، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کرده باشند. در صورتیکه اکثریت حاصل نشود، رئیس هیئت داورى به تنهایی رأى را صادر می کند.

تبصره- در صورتی که یکی از اعضای هیأت داوران استعفا کند یا دو جلسه متوالی حضور پیدا نکند یا از دادن رای امتناع نماید، دو عضو دیگر به موضوع رسیدگی و رای خواهند داد و چنانچه بین دو داور دیگر اتفاق نظر حاصل نگردد، مرکز طبق مقررات این آئین نامه داور دیگری به جای داور مستعفی یا ممتنع یا غایب، انتخاب و منصوب می نماید، مگر اینکه طرفین طور دیگری توافق کنند.

ماده ۵۲- شکل و محتوای رای

الف- رای داوری باید کتبی باشد و به امضای "داور" برسد. در موردی که "داور" بیش از یک نفر باشد، امضای اکثریت داوران کافی خواهد بود، مشروط بر اینکه علت عدم امضای عضو یا اعضای دیگر هیئت داوری در برگ رأی ذکر شود. نظر مخالف یا جداگانه داوری که در اقلیت است، به ضمیمه رأی ابلاغ خواهد شد.

ب- رای داوری حداقل مشتمل است بر «مقدمه»، «خلاصه جریان رسیدگی»، «دلایل و ارزشیابی دلایل طرفین»، «متن رای داور»، «بخش اجرایی رأی». مگر طرفین به نحو دیگر توافق کنند و یا «داور» به نحو دیگری تشخیص دهد.

۱) «مقدمه» رأی شامل شماره پرونده، شماره و تاریخ رای، مرجع و محل رسیدگی، مشخصات و نشانی طرفین، نام داور، خواسته دعوی خواهد بود.

۲) «خلاصه جریان رسیدگی» مشتمل است بر خلاصه ای از اظهارات طرفین و مذاکرات جلسه یا جلسات استماع و نیز اقداماتی که به منظور احراز واقعیات و بررسی دلایل صورت گرفته است.

۳) «دلایل و ارزشیابی دلایل طرفین» و «متن رای» مشتمل است بر ذکر موضوع دعوی یا دعاوی و خواسته و نیز کلیه دلایلی که رأی بر آنها مبتنی است مگر اینکه طرفین توافق کرده باشند که دلایل رأی ذکر نشود یا رأی براساس اختیار داور برای صلح و سازش صادر شده باشد.

۴) بخش اجرایی رأی، مشتمل است بر تشخیص منجز داور نسبت به خواسته و دفاعیات طرفین و نیز نسبت به تکالیف و اقداماتی که اطراف دعوی باید در اجرای رأی به عمل آورند.

پ- رای داوری، باید حاوی تاریخ و محل داوری طبق ماده ۱۶ این آیین داوری باشد.

ماده ۵۳- بررسی پیش نویس رای داوری و ابلاغ آن

الف - بمنظور بررسی و حصول اطمینان از رعایت تشریفات قانونی و نیز این آئین داوری، «داور» باید قبل از امضای رای، پیش نویس آن را به دبیرخانه مرکز تسلیم نماید. پیش نویس رای با رعایت مقررات مرکز در صورت نیاز در اولین جلسه دیوان داوری مرکز مطرح می گردد، دیوان داوری مرکز می تواند بدون آنکه در آزادی عمل و استقلال «داور» از نظر تصمیم گیری مداخله کند، توجه "داور" را به نکات شکلی و یا ماهوی جلب و یادآوری کند. "داور" در قبول یا رد نکات ماهوی مخیر است، لکن مکلف است نظرات دیوان داوری مرکز درباره مسایل شکلی را رعایت کند و پیش نویس جدید رأی را در اسرع وقت به دبیرخانه تسلیم نماید. پس از تأیید پیش نویس رأی توسط دیوان داوری مرکز، و یا تشخیص عدم نیاز ارجاع به دیوان داوری، «داور» مجاز به امضای آن می باشد.

ب- رای داوری که به ترتیب فوق صادر و امضاء شده است، توسط دبیرخانه مرکز در دفتر ثبت آرا با قید

شماره و تاریخ صدور، ثبت می شود و شماره و تاریخ فوق بر روی رای درج و صفحات رای به مهر مرکز داوری کانون وکلای دادگستری آذربایجان شرقی ممهور خواهد شد. نسخه اصلی رای داوری در پرونده ضبط و تصویرهای مصدق آن که دارای اعتبار نسخه اصل است، به اصحاب دعوا ابلاغ خواهد شد، مشروط به آن که کلیه هزینه های داوری پرداخت شده باشد.

ماده ۵۴- قطعیت و قابلیت اجرای رای

الف- رای «داور» قطعی است و پس از ابلاغ طبق مقررات قانونی لازم الاجراست.
ب- با پذیرش داوری از طریق مرکز طرفین متعهد می شوند که رای داوری صادره را قطعی و لازم الاجرا دانسته و بدون تأخیر اجرا نمایند.

پ- اجرای رأی داوری در داوری های داخلی تابع مقررات آئین دادرسی مدنی در باب اجرای احکام است و در داوریهای بین المللی حسب مورد تابع مقررات قانون داوری تجاری بین المللی یا کنوانسیون نیویورک در مورد اجرای احکام داوری خارجی یا هر قانون حاکم دیگر است.

ماده ۵۵- ختم داوری

رسیدگی داوری با صدور رای یا به موجب تصمیم «داور» در موارد زیر خاتمه یافته یا متوقف می گردد:
الف- استرداد دعوا توسط خواهان، مگر اینکه خوانده با ذکر ادله موجه به آن اعتراض نماید و «داور» برای وی نفع قانونی و موجهی در ادامه داوری احراز کند.

ب- عدم امکان و یا عدم لزوم ادامه رسیدگی به هر دلیل دیگر.

ج- توافق طرفین بر ختم رسیدگی داوری

د- فوت یا حجر یکی از طرفین دعوی

ه - در داوریهای داخلی در صورت ورشکستگی یکی از طرفین دعوی در صورتیکه شخص حقوقی باشد، مطابق مقررات ماده ۴۱۸ و ۴۱۹ قانون تجارت تا تعیین مدیر تصفیه، داوری متوقف می گردد و در داوریهای بین المللی تابع مقررات حاکم بر موضوع است.

ماده ۵۶- ابلاغ رای داوری

الف- پس از امضاء، رای داوری توسط دبیرخانه مرکز به طرفین ابلاغ خواهد شد، مشروط بر آنکه هزینه های داوری طبق آئین نامه های مربوط به مرکز داوری پرداخت شده باشد.

ب- در صورت درخواست، نسخ اضافی رای که توسط مرکز تصدیق شده باشد، فقط در اختیار طرفین یا نمایندگان آنان قرار خواهد گرفت.

پ- با ابلاغ رای داوری مطابق ترتیبات مذکور در این آئین داوری طرفین از ابلاغ رای به سایر شیوه ها صرف

نظر می نمایند.

ماده ۵۷- اصلاح و تفسیر رای؛ رای تکمیلی

الف- در داورى هاى داخلى هر يك از طرفين ميتواند با رعايت ماده ۴۸۷ قانون آئين دادرسى مدنى مصوب ۱۳۷۹ تقاضاى اصلاح يا تفسير رأى يا صدور رأى تكميلي نمايد. داور مكلف است ظرف ۲۰ روز از تاريخ تقاضاى مذكور نسبت به آن اتخاذ تصميم نمايد.

ب- در داوريهاى بين المللى هريك از طرفين ميتواند ظرف ۳۰ روز از تاريخ ابلاغ رأى درخواست اصلاح نگارشى، تايبى، اشتباه در محاسبه يا موارد مشابه يا تفسير و رفع ابهام از رأى را بنمايد يا درخواست رأى تكميلي نسبت به ادعايى كه اقامه شده ولى در رأى مسكوت مانده مطرح كند. در مورد درخواست رأى اصلاحى "داور" بايد ظرف مدت ۳۰ روز از تاريخ درخواست اتخاذ تصميم كند و در درخواست رأى تكميلي در صورتيكه داور آن را موجه تشخيص دهد بايد ظرف ۶۰ روز رأى تكميلي صادر كند. در صورتيكه داور راسا متوجه اشتباه يا ابهام رأى شده باشد، ظرف ۳۰ روز نسبت باصلاح رأى يا تفسير آن اقدام خواهد كرد.

پ- درخواست اصلاح يا تفسير رأى يا صدور رأى تكميلي بايد مطابق مقررات اين آئين نامه و در نسخ كافى به دبيرانه مركز تسليم شود و دبيرانه يك نسخه را به طرف مقابل ابلاغ مى كند و مهلت معقولى جهت اظهار نظر او تعيين مى نمايد.

ت - مقررات مواد ۵۱-۵۲-۵۳-۵۴ و ۵۶ اين آئين داوري در مورد رأى اصلاحى، تفسيرى يا تكميلي نيز لازم الاجرا است.

فصل هفتم- هزينه هاى داوري

ماده ۵۸- هزينه هاى داوري

الف- مراجعه به مركز داوري كانون وكلاى دادگستري آذربايجانشرقى و استفاده از خدمات آن براى حل و فصل اختلافات، در هر مورد موكل به پرداخت هزينه هاى است كه مطابق آئين نامه مربوط به نحوه ارائه خدمات در مورد هزينه هاى داوري و تعرفه آن در زمان طرح دعوى، محاسبه و دريافت مى شود.

ب- پس از وصول درخواست داوري و همزمان با تبادل لوايح اوليه طبق اين آئين داوري، دبیر دبیرخانه مركز مكلف است با توجه به موضوع دعوى و مبلغ و نوع خواسته، در اولين فرصت هزينه هاى داوري را طبق آئين نامه هزينه هاى داوري تعيين و به طرفين ابلاغ كند و همزمان از خواهان مطالبه نمايد كه ظرف مهلت ۱۵ روز، مبلغى را بعنوان پيش پرداخت هزينه ها به دبیرخانه مركز بپردازد. مبلغ پيش پرداخت كه خواهان مى پردازد، بابت سهم او از هزينه هاى قطعى داوري، منظور و كسر خواهد شد.

پ- مركز داوري مى تواند هزينه هاى داوري را، با توجه به تغيير مبلغ و نوع خواسته در طول داوري تعديل

کند.

ت- در مواردی که علاوه بر ادعای اصلی، ادعای متقابل هم طرح شده باشد، رییس کمیسیون دآوری و یا دبیر دبیرخانه مرکز می تواند مبلغ هزینه های دآوری بابت هر یک از ادعای اصلی و ادعای متقابل را جداگانه تعیین و حسب مورد از خواهان اصلی یا متقابل مطالبه نماید. در اینصورت هر طرف باید هزینه های مربوط به ادعای خود را به دبیرخانه بپردازد.

ماده ۵۹- جز در مواردی که طرفین طور دیگری توافق کرده اند، پرداخت هزینه های دآوری در مرکز (هزینه اداری و حق الزحمه داوران) به تساوی برعهده خواهان و خوانده است که باید تا قبل از صدور رأی و یا اعلام دبیرخانه به ترتیبی که مرکز تعیین می کند، به دبیرخانه بپردازند. اگر هر یک از طرفین از پرداخت تمام یا قسمتی از سهم خود از هزینه های دآوری خودداری کند، هر یک از طرفهای دیگر می تواند بمنظور جلوگیری از توقف رسیدگی، سهم طرف ممتنع را بپردازد.

ماده ۶۰- چنانچه طرفین از پرداخت هزینه های دآوری ظرف مهلت مقرر امتناع ورزند، رییس کمیسیون دآوری و یا دبیر دبیرخانه مرکز می تواند با مشورت "داور" رسیدگی را متوقف کند. در اینصورت اشخاص مذکور باید مهلتی که تا ۱۵ روز می باشد برای پرداخت هزینه ها به طرفین بدهد. عدم پرداخت هزینه های دآوری ظرف این مهلت به منزله استرداد درخواست مربوط به دعوای اصلی یا متقابل است که برای آن هزینه مطالبه ولی پرداخت نشده است.

ماده ۶۱- تصمیم مرکز در این مورد ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض است و رسیدگی به آن با دیوان دآوری مرکز است. مسترد محسوب شدن درخواست مربوط به دعوی اصلی یا متقابل به علت عدم پرداخت هزینه های دآوری، مانع از این نخواهد بود که طرف مربوط همان دعوی اصلی یا متقابل را بعدا طی درخواست دآوری جدیدی دوباره مطرح نماید.

ماده ۶۲- اتخاذ تصمیم در خصوص هزینه های دآوری

الف- هزینه های دآوری شامل حق الزحمه داوران و هزینه های اداری مرکز و همچنین شامل حق الزحمه کارشناسی و مخارج متعارف حقوقی است که جریان دآوری ایجاب می کند.

ب - "داور" باید ضمن رأی یا تصمیم دآوری تکلیف هزینه های دآوری را تعیین کند و در مورد تسهیم آن بین طرفین، اتخاذ تصمیم کند. در صورتیکه طرفین درباره نحوه تسهیم هزینه ها توافقی کرده باشند، "داور" مکلف است آن را ملحوظ نماید.

پ - هزینه دآوری در دعوای که به سازش ختم شود نصف هزینه دآوری است.

فصل هشتم- مقررات متفرقه

ماده ۶۳- در صورتیکه برای اجرای رأی داور، انجام هرگونه تشریفات شکلی یا اقدامات اداری، از قبیل ارائه نسخ اضافی مصدق رای یا مکاتبه و پاسخ گویی به استعلامات مراجع صالحه قانونی، ضروری باشد، دبیرخانه مرکز کلیه مساعی و همکاریهای لازم را معمول خواهد داشت تا رأی داور با سهولت اجرا شود.

ماده ۶۴- جز در مواردی که طور دیگری مقرر شده باشد، در کلیه مواردی که در این آئین داور اختیارات یا وظائفی برای مرکز پیش بینی شده، اعمال یا انجام آن بر عهده رییس کمیسیون مرتبط با داور و یا دبیر دبیرخانه مرکز است، مگر مطابق این آئین داور انجام آن در صلاحیت مراجع و اشخاص دیگری باشد.

ماده ۶۵- در مواردی که مرکز داور کانون وکلای دادگستری آذربایجانشرقی به عنوان داور یا مقام ناصب معین و مشروط شده باشد و یا طرفین و یا مراجع قضایی ارجاع امر حل اختلاف و داور به مرکز نمایند، رسیدگی به امر مشمول مقررات این آئین داور خواهد بود و آگاهی و قبول کلیه تشریفات و محتوای آئین داور برای طرفین مفروض است. مگر «داور» و یا دیوان داور به نحو دیگری تشخیص دهند.

ماده ۶۶- معافیت از مسئولیت

مسئولیت رییس کمیسیون داور و دبیر دبیرخانه مرکز و کارکنان مرکز و داوران، از حیث اجرای مقررات این آئین داور و آیین نامه هزینه های داور همان است که به موجب این آئین نامه ها و قوانین ذیربط مقرر شده و مسئولیت دیگری متوجه ایشان نخواهد بود.

ماده ۶۷- قاعده کلی

نسبت به موضوعاتی که در این آئین نامه صریحا تعیین تکلیف نشده، مرکز، دیوان داور مرکز و «داور»، حسب مورد، مطابق روح اساسنامه ثبت شده و مصوبات هیات مدیره کانون وکلای دادگستری آذربایجانشرقی و مقررات باب هفتم قانون آئین دادرسی مصوب ۱۳۷۹ و نیز قانون داور تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶ و سایر قوانین مربوطه و هم چنین روح این آئین نامه عمل خواهند کرد. این آئین نامه طبق اساسنامه مرکز داور کانون وکلای دادگستری آذربایجان شرقی و آئین نامه تشکیلات مرکز داور در ۶۷ ماده در تاریخ ۱۳۹۸/۳/۲ به تصویب هیات مدیره کانون وکلای آذربایجان شرقی رسید.